

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sun6t6ria.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 69.

Brasiovu 18/6 Septembre

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Telegramulu

lui „Kronst. Zeitung.“

Bucuresci 18 Sept. Senatulul s'a constituitu. Presiedinte s'a alesu Plagino ginerele lui Stirbeiu, fostu secretariu de statu. Senatulul a votatu contingentulu an. acestuia cu 7000 fetiori. Ordinea noua de taxa comunale s'a primitu cu unanimitate. Marti se va inchi6a siedinti'a extraordinaria. —

Brasiovu 17 Sept. Comisiunea pentru rectificarea frontarielor intre Ard6lu si Romani'a, tienu prim'a siedintia aici in Brasiovu. S'a decisu, c6a se se duca protocolulu in limb'a francesa; 6r' din cauza, c6a membrii din statulu Romaniei, fiindu avisati dintr'odata a veni aici, nu putura midioloci asia iute incunoscintiarea respectiviloru proprietari de pe la frontaria, c6a se vina la terminu cu actele si documentele lor: asia au pretinsu unu sorocu pentru midiolocirea ac6sta pana eri, candu tienura a d6ua siedintia si decisera a incepe reambulanti'a la pasulu Buzeului, unde si pornira adi. —

— Totu in septeman'a ac6sta se incep6 cursulu scolariu alu an. 1869/70 la gimnasiulu romanu si celu evang. Studentii inca totu mai vinu, dauna, ca in punctulu acesta unii parinti suntu tardii si casiuna dificultati filoru cu intardiarea. Asteptamu si deschiderea sc6lei reale si comerciale, pentru care inca au acursu invatiacei, inse pucini f6rte, cu t6te, ca sciintiele reali si comerciali potu ferici mai securu pe tenerime in impregiarile de facia. —

— In caus'a sinodului ni se scrie dela Blasiu, ca Exc. Sa d. metropolitu inca e gata cu mai multe propuneri in privinti'a celoru ce se tienu de disciplin'a besericei, cari se tienu numai de sinodu, de preuti, in sensulu strinsu. In privinti'a celoru, ce se tienu de competinti'a congresului, inca va face pasii necesari, ca pentru concessiune ii au facutu; 6ra sinodulu se va conchiama cam pe 19 Octobree.

Tocma citimu, ca la propunerea archiep. de Coloccea se va tienu una conferintia la Alb'a regale, Ungari'a, spre a formul6 cele, ce voru tramite s6u voru duce la conciliu la Rom'a. — Sinodulu blasianiloru va da se lucre si se misce si la Rom'a, c6a provinci'a gr. cat., se fia respectata c6a atare auton6ma de catra provinci'a rom. cat. din Ungari'a, oprindu orce initiativa a loru ce vatama coordinat'a auctoritate a provinciei rom. gr. cat., care are dreptu si vre se amble pe propriile sale piti6re. —

Sc6lele n6stre confesionale.

Nu e departe lun'a Octobree, candu de regula se incepe invetiamentulu in t6te sc6lele, in cari nu s'a inceputu mai inainte. In ac6sta luna multi scolari incepatori se vedu pentru prim'a data adunati cate intr'o chilia ce se numesce „sc6la“.

Ce fiori cuprindu pre incepatori la audiulu numelui de „sc6la si dascalu“, nime nu p6te cun6scea asia bine, c6a cei ce suntu s6u au fostu invetiatori. Maiestria, tactic'a s6u manier'a, cu care are se pasiesca invetiatoriulu la delaturarea ideelor fixe dar'

false ale incepatoriloru, trebuie se i fia innascute. Numai rabdarea, blandeti'a, invetiatur'a si afabilitatea potu invinge in aceste impregiarari. Inse invetiatorii, fiindu si „educatori“, n'au de a se lupta numai cu capriciale prunciloru, ci si cu ale parintiloru lor, cu deregatoriele comunale si de multe ori chiaru si cu organele mai inalte scolare, ca-ci nimene nu i da, s6u celu pucinu nu i a datu pana acuma mana de ajutoriu. O sala g6la cu pareti deslipiti, cu podu ne unsu, fara podini de scanduri cu usia crepata fara incuiat6ria, in cele mai multe locuri cu titini de mest6canu cu musica, ferestri mici neproportionate, fara cuptoriu, s6u, de este, asia e de mare, catu o di de v6ra, cu 2—3 scanduri s6u lavitie, cativa prunci si unu carturariu teneru s6u betranu (care ori la ce in lume se p6te pricepe mai bine, c6a la invetiatura) — represent6za in cele mai multe comune: „Sc6l'a roman6sca!“ — 6ca in pucine cuvinte ic6n'a sc6leloru n6stre. In pucine, f6rte pucine comune se afla redicate edificia corespundiat6rie scopului, insestrate cu ceea ce in adeveru trebuie se fia oricare sc6la. Caus'a cea deplorabila a sc6leloru o scimnu si o cun6scemu cu totii. 6re in venitoriu caus'a scolaria va reman6 totu in statu quo?! Nu potu crede, celu pucinu nou'a lege scolaria ne asigur6za despre ac6sta. — § 1 obl6ga pre totu parintele s6u tutorulu a si da pruncii la sc6la, dela implinirea anului al6 6—12 si 3 ani de repetitia. Scutiti de sc6la potu fi numai acei prunci ce primescu atestatu dela medicu s6u prin scaunulu scolariu adeverescu, ca suntu slabiti trupesce si sufletesce, s6u suntu scutiti in timpulu catu patimescu de vrea b6la lipiti6sa. Cei ce se voru opune dupa mai multe dojani voru fi pedsipiti dela 50 cr. pana la 4 fl. v. a. si ne folosindu nici ac6sta, atari prunci se punu sub tutoratu (§ 4).

Fiacare comuna e indatorata a infintia institutele necesaria pentru instructiunea poporale (§ 23). In comuna ori si care confesiune p6te infintia si sustien6 institute publice, p6te alege invetiatoriulu p6te determina salariulu si p6te defige cartile (§ 11), inse sub conditiuni ca: edificie scolaria se se redice in locu sanetosu, se fia uscate, largi (in § 34 sta pentru 80 scolari) lumin6se si usioru de ventilatu (§ 27); pruncii de prunce se fia deosebiti (§ 29); invetiatoriulu se nu invetia mai multu de 80 de prunci fara concessiune (§ 34); invetiatorii se fia pedagogi (§ 133); invetiatorii afara de representante s6u cantore nu p6te lua si altu servitiu (§ 141); obiectele de instructiune afara de cele de pana acum suntu: fisic'a si istori'a naturale, geograf'i'a si istori'a patriei, drepturile si datorintiele civili si gimnastica; sc6l'a se aiba instrumentele de lipsa, si frecuentarea e de 8 (la orasie de 9) luni (§ 11, p. 1, 2, 3, 4, 5).

Comun'a e deobligata a proved6 sc6l'a cu t6te instrumentele necesarie intr'unu numeru corespundiatoriu (§ 30 si 32); totu ea are a se ingrigi despre salarisarea invetiatoriului (§ 33) amesuratu §-lui 142 lit. a) b) c) d), — ac6sta salarisare cum si alte sarcine ale sc6lei suntu a se sc6te de pre totu civele in proportiunea darei directe in sum'a de 50/0 (§ 35), fiacare comuna e indatorata a infintia fondu scolariu in posesiune, in mobile s6u in bani, 6r' unde se va comas6, celu pucinu a suta parte de pamentu vine pre partea sc6lei (§ 38 si 39). Dupa § 14 totu institutul confesionalu sta sub supraveghiarea statului — a se ved6 lit. a) b) c) d). — Asia dar' inspectorii nou denumiti scolari, c6a organe ale guvernului au de a visita sc6lele confesionale in totu anulu celu pucinu odata, spre a se convinge, d6ca se implinescu receptiunile paragrafului 11 alu legei. **Ministrulu** instructiunei au datu inspectoriloru in instructi'a sa urmat6riele puncte:

„1. Corespunde sal'a de invetiamentu si edificiuulu totalu de sc6la receerintieloru § 27 a legi? mai alesu nu e stricati6su in privinti'a sanetatii si periculosu in privinti'a securitatii? facutusau de-

stulu § 27 alu legei la redicarea s6u straformarea sc6lei?“

„2. Se tramitu 6re copii obligati la invetiamentu toti si regulatu la sc6la? d6ca nu, apoi 6re cercet6zase, ca cine este cauza? **recurs'au forulu besericescu in ac6sta cauza la forulu civilu** si predatau list'a absentatoriloru si a absentiloru? D6ca s'a intemplatu ac6st'a, inse antisti'a comunale a negligatu executarea legei, atunci numai decatu se admonieze pre antisti'a comunala. In casu contrariu, are se faca atentu pre forulu besericescu, pentru facerea pasiloru cuveniti.

3. Tienese 6re cursulu de studiu in timpulu de 8 (in orasia 9) luni ordinatu prin lege.

4. Cati discipuli are fiacare docente?

5. Fetele se fia despartite de baiati, dupa impregiarari in 2 sale deosebite, 6r' candu ac6sta nu s'ar pot6 efectui, atunci se se faca pentru fete in aceeaasi sala unu despartimentu separatu.

6. Propunuse t6te studiale obligate?

7. Au toti baietii carti si unelte de invetiamentu?

8. Este sc6l'a prevediuta, cum se cuvine cu instrumente de invetiamentu? Este tabla de aritmetica, globulu pamentului, mape de parete, table de cititu, are sc6l'a locu si preparate degimnastica si in fine are sc6la de pomaritu?

9. 6re in sc6la unu astfeliu de invetiatoriu propune, care este aprobatu de oficiulu competinte? D6ca docentele la promulgarea legei a fost in postu fara se fi finitu cursulu regulatu de pedagogia, facutau 6re examenele suplinit6ria necesaria?“ (a se ved6 § 39, 50 si 51 din Instructi'a pentru inspectorii).

D6ca va oserba inspectorulu defecte in sc6la confesionale, adica d6ca sc6l'a nu va pot6 corespunde deplinu §-lui 11 alu legei, — atunci guvernulu, insciintiatu prin inspectoru p6te ordona aplicarea §-lui 15 alu legei; inse si fara defecte liniile §-lui 14 din instructiune: „6re este delipsa ori nu infintiarea sc6lei comunale pre langa scoli confesionali conformu § 44 si 50 alu legei, in totu casulu inspectorulu scolasticu este datoriu pre langa aducerea aminte se prov6ce pre antisti'a comunale, c6a se se declare in termini determinati priu decisiune in aceea privintia etc.“ — arata destulu de chiaru, ca, asia dicundu, cu poterea vreau a prefaca sc6lele confesionale in sc6le comune; dreptu aceea sc6lele confesionale suntu in ajunulu apunerei lor, ca-ci confesiunile nu potu rivalisa cu guvernulu. Ce vrea guvernulu prin sc6lele comune? Pot6-se-voru membrii confesiuniloru mai potericu destepta, lumina si tredi in sc6l'a comuna? Pot6-si-voru tienu limba? Desteptase-va mai potericu nationalitatea? Cum voru tienu si respecta discipulii serbatorile confesiuniloru tuturor? s6u numai a uneia? De se voru tienu t6te, faceva sc6l'a comuna progresu s6u regresu? De se va tienu numai a uneia, relegiunea — si limb'a — pentru celealalte 6re nu i periclitata? Astfeliu de intrebari, si altele c6a aceste, ne facu cele mai mari ingrigiri, ca-ci ce invetia Ionica sci si Ionu, si ce nu invetia Ionica in tener6tia, nu va se scie Ionu la batranetia.

Unu exemplu v'a lamuri causa. Se luamu dar' comitatulu Solnocului interio6re cu circa 114.000 locuitori, dintre cari cam 92.000 suntu romani (gr. catolici si orientali, 6r' restulu suntu unguri si armeni) rom. cat., unguri reform., unu satu sasescu cu sasi protestanti si israeliti. Acuma dupa § 125 alu legei acesteia 6 confes. alegu din sinulu loru cate unu membru pentru consiliu scolasticu comitatensu, prin urmare 2 romani, 2 unguri, 1 sasu si 1 jidovu unguriti; deci 2 romani si 4 unguri. Totu dupa acestu § p6te voru esi si dintre invetiatori 2 membri romani, 6r' ceialalti 2 voru fi de unguru (p6te 1 rom. cat. si 1 reform.), 6r' restulu lu va suplini comitetulu comitatului celu ungurescu, a caroru suma se fia 30; deci romanii voru av6 p6te 4 membri, 6r' ungurii 24 membri si sasi si

jidovii cate una membru maghiarizat, adica suma 26. La intemplantare se alege comitetul vreunu romanu seu 2, aceia de siguru voru fi de a loru farina, altcum nu s'ar alege. Acuma eta ce proportiune intre 4 si 26 si intre 14 mii si 92 mii! Acestu consiliu de comitetu scolasticu ungurescu amesuratu § 130 va face:

1. Suprarevisiunea socotelor subternute din partea scaunului scolasticu comunale romanescu (care este a se infintia confr. § 117).

2. In privintia scolilor comunale (romaneseci), consiliulu comitatense (ungurescu), „e foru de a 2-a instantia in causele parintilor cu inventatori si in tote causele disciplinare.

3. Totu elu „judeca in jalb'a scaunului scolasticu contra invetiatorului — si in genere judeca asupra procedurii scaunelor scolastice (romaneseci!).

4. Totu elu, se consultéza despre relatiunile invetiamentali ale comitatului, si in privintia scaderilor (?), care nu le póte implini, face reportu si respective propunere comitatului, care dupa aceea o asterne ministrului de instructiunea publica.“

Mai multu, invetiatorii comunali **romaneseci** se voru alege de scaunulu scol. com. rom. sub presidiulu si conducerea delegatului din partea consiliului comitatense ungurescu vedi § 136; ér' déca alesulu va placé consiliului, alegerea se va aproba, la din contra i se va denega aprobarea. Invetiatorii alesi suntu pre viétia, dar' de va fi romanu si de cumva lu va prinde cineva cu vreo fóia romanésca (spre ex. „Gazet'a“, „Feder.“ seu „Albin'a“ usioru póte cadé in vreo crima politica, in urm'a careia vine delaturatu (§ 138) si inlocuitu cu unu altulu. — — — Éta usia maghiarisarii! Ce isprave facemu noi in asemene impregiurari nimica. Óre nu suntemu in periclu? Óre n'ar fi de doritu, cá se ne intocmimu si organisamu scólele nóstre amesuratu timpului? Se ne aratamu prin scóle, ca suntemu unu poporu demnu de viétia.

In lun'a Iuliu a. c. veneratulu consist. gherlanu a conchiamatu pre toti protopopii transilvaneni tienatori de acesta diecesa la o constatare in caus'a scolaria, dupa mai multe consultari, paremise s'a alesu una comisiune mixta, spre a elabora unu proiectu seu statutu cum si in ce modru s'ar poté sustiené scólele confesionale. Facutau acea on. comisiune ceva, nu se scie, destulu, ca scólele au a se incepe in Octobre; pentru aceea ar' fi de doritu, cá cu totii se ne lamurimu in acésta privintia, se esimu odata din acestu labirintu, toti se vorbimu una, si aceeasi cu fapta se o aratamu, se ne ferimu de desbinari, ci toti se ne intemeiamu intr'unu cugetu si intr'o intielegere, ca-ci numai astfelu ne potemu salva onórea si viétia nóstra nationale. —

Spre a fi asia intr'armati — de ce avemu lipsa? Óre sosiva si acea óra, ce de multu o dorimu? —

In diu'a taiarei capului St. Ioane.

T. Rosiu m/p.

La scól'a principale romanésca din Lapusiu ung. seu tienutu examenele eleviloru in 13 si 14 Iuliu a. c. sub presiedinti'a rsm. d. canonicu si inspectore supr. scolare alu diecesei gherlane Mihailu Siorbanu. — Progresulu scolariloru au fostu indestulitoriu, o dovada viaa, ca invet. au corespunsu deplinu chiamarei, pre langa tóta greutatea propunendu tóte treele limbele patriei, in cari — cu pucina exceptiune — scolari au fostu fórté bine exercitati si deprinsi. Publicu si parinti de ai scolariloru au asistatu sub decursulu examinarei in unu numeru frumosu. In 15 Iuliu s'au impartitu scolariloru celoru mai diligenti si cu portare morale premiale, si anume: prin marinimositatea sp. d. Iacobu Voith, curatore r. c., magistru postale si posesore in Lapusiu ungurescu, s'au datu celoru mai de frunte 3 scolari 3 bucati taleri a) de 1 fl., b) 1 fl. 50 cr., c) de 2 fl. v. a., pentru care i se aduce respectuósa multiamita, ér' ceilalti s'au premiatu cu carti scolare. Dè creatórele mai multi barbati cá dnu I. Voith!

Cursulu se va incepe in 1-a Octobre c. n., unde se astépta unu mai mare numeru alu scolariloru cá in an. scol. espiratu. — T. Rosiu.

Blasiu 14 Sept. In 12 avuramu bucuri'a a primi in sinulu nostru pre Excelenti'a Sa domnulu presiedinte L. Vasilie Popp, care nu potú intrelasa a nu face una excursiune de vr'o cateva óre spre a visita léganulu nationalismului romanu. Excel. Sa d. metropolitu dede in onórea doritului óspe unu prandiu splendidu, la care fura invitati dd. canonicu si mai multi profesori. Dupa prandiu

petrecutu de Exc. Sa d. metropolitulu pana la Craiunelu, se reintórse la familia in Oarda, de unde in 14 pléca la oficiu la Pest'a. Ddiu se lu pórté in pace, cá se ajute la problem'a fericirei natiunei sale, pentru care e gat'a totudéun'a a-si intrepune vocea si conclucrarea. — x

Reportu generalu

despre activitatea directiunei Asociatiunei nationale din Aradu pentru cultur'a poporului romanu, din an. 1869.

Onorata adunare generala!

Amesuratu § 9 alu statuteloru Asociatiunei nóstre subscris'a directiune -si tiene de detorintia a asterne onoratei adunari generale cu tóta onórea urmatoriulu

REPORTU:

In urmarea insarcinariloru primite din partea adunarei generali din anulu trecut, si pre temeulu dispusetiuniloru prescise in statute, subscris'a directiune sub restimpulu activitatii sale din anulu acést'a si anume dela adunarea generala din anulu trecut pana in diu'a de astadi a tienutu preste totu 15 siedintie, adica 10 ordinare si 5 straordinare, ale caror'a protocóle originali se alatura aici sub A si din cari onorat'a adunare generala se póte convinge despre activitatea corecta, ce subscris'a directiune a potutu-o desvoltá, si adica:

Directiunea n'a fostu in stare indata a purcede la desbaterea obiectelor ce cadu in sfer'a activitatii sale, si numai dupace protocolulu adunarei generali s'a fostu autenticatu in 28 Nov. 1868, a tienutu prim'a siedintia, in carea a facutu dispusetiunile necesarie pentru efectuarea agendeloru diferite, dintre cari cestiunea cea mai vitala si urginta a fostu licuidarea si incasarea pretensiuniloru Asociatiunei, ce se afla in restantia din ofertele membriloru deobligati, parte din listele aniloru d'antái, parte inse de dupa declaratiunile formale si obligatorie de oferte ale numerosiloru membri in restantia.

Afacerea acést'a a restantielor enorme a atrasu totudéun'a atentiunea onor. adunari generale de pana acuma, fiinduca a fostu si este o intrebare aduncu taiatoriá in viétia Asociatiunei si a referintieloru ei materiali; — dar' pre catu de necesaria si de doritu a fostu separarea ulterióra si respective aducerea in evidintia a restantielor acestor'a de atatea ori intonate si discutate, pe atatu de mari si de inevitabili au fostu dificultatile, cari le-au intempinat acésta directiune, catu si de cate ori s'a apucatu de acésta lucrare grea, pentru ca pre langa tóte nisuintiele directiunei de a constatá cu precisiune si acuratetia stadiulu activu si evidentu, precum alu sumelor oferite din partea membriloru Asociatiunei, asia si alu solvirei, apoi alu restantielor, nu l'au potutu eruá din protocólele manipulatiei introduse inca din timpulu infintiarei acestei Asociatiuni, cari protocóle, in parte nepractice, in parte nereglatu manuduse, intru atat'a a devenitu de incurcate si pline de corectiuni ale sumelor transtrise din ani in ani, incatu n'au potutu servi mai multu de basa, nici pentru reieptarea ofertelor renoite, nici pentru evidintia restantielor. Acésta impregiurare, a indemnatu pre subscris'a directiune, conformu determinatiunei de sub Nr. 11 alu protocolulu adunarei generale din anulu trecut, a intreprinde tóte midiulócele corespundietorie spre a face possibile constatarea tuturoru pretensiuniloru ce le are Asociatiunea din ofertele membriloru ei, spre ce scopu pre langa sustinerea dispusetiuniloru indegetate inca in anulu trecut si reportate sub Nr. 10 alu reportului seu generalu aprobatu, — a aflatu de lipsa a dispuue o redigere respective compunere nóua a protocóloru mai corespundietoria si conformu sistemii usuete la tóte administratiunile de cassa.

Cu elaborarea acestoru protocóle subscris'a directiune, prin decisulu ei din 8/20 Iuliu a. c. Nr. 94, siedinti'a XI, a insarcinat notariulu, pre langa incuviintiarea ajutoriului scripturisticu ce l'aratatu ne incungiuratu de lipsa conformu recerintieloru stabilite in § 47 alu regulamentulu cassei directiunale.

Intreprinderea acést'a a si produse efectulu doritu, si rezultatulu elaborarei protocóloru mai susu amintite nu numai, ca póte servi de basa tuturoru pretensiuniloru Asociatiunei, ci este o evidentia, mai chiaru individuala si generala, din care suntu lamurite ofertele, solvirea si restanti'a tuturoru membriloru Asociatiunei dupa cum s'a potutu eruá!

Inainte de tóte directiunea a dispusu a se cu-

lege tóte listele membriloru inscisi din anii 1863/4, 1864/5, 1865/6, precum si cele din 1865/6, 1866/7 si 1867/8, apoi tóte declaratiunile obligatorie ale membriloru intrati in Asociatiune dela anulu 1866 pana in diu'a de astadi, pre bas'a caror'a s'a compusu protocolulu de evidentia sub lit. A. si s'a reieptatu obligamentulu ofertelor dupa si in ordine alfabeticu alu membriloru respectivi, precum se vede din acestu protocolu, éra listele si declaratiunile protocolate suntu puse in fascióra in ordine cronologicu.

Pre temeulu acestui protocolu sub A. si folosirea protocóloru de mai nainte, s'a compusu protocolulu capitalu despre toti membrii Asociatiunei, in care suntu induse restantiele ofertelor din anii trecuti si competinti'a ofertelor anuali curinte dela 1 Maiu 1868 pana inchisive 1 Maiu 1869. Dupa aceea culegunduse tóte diurnalele perceptiorulu din anii trecuti si alte liste despre incassarea respective perceptiunea ofertelor incassate, s'au indusu tóte positiunile solviriloru in protocolulu capitalu susatinsu, dupa tabel'a sub lit. B. compusu. — Din acestu protocolu capitalu suntu evidente sumele ofertelor respective obligamentulu fiacarui membru, apoi solvirea si restanti'a acelor'a pana inchisive 31 Augustu a. c.

Pentru orientarea mai chiara si constatarea mai evidentie a sumelor oferite, ale celoru solvite si ale celoru restante, s'a aratatu lips'a de a face unu estrasu din protocolulu sub B. amintitu in protocolu alfabeticu compusu sub lit. C., din care se potu vedé sumele oferite respective obligate, cele solvite si cele restante ale tuturoru membriloru Asociatiunei.

Pre bas'a acestoru 3 protocóle de nou compuse s'a facutu bilatiulu recerutu si poftitu din partea adunarei generali din anulu trecut, alu caruia rezultatu este aratatu mai in detaiu in protocolulu sub A. si C. atinsu, de unde se póte vedé lamuritu cumca: Dela urdirea Asociatiunei si respective in anii 1863/4, 1864/5, 1865/6 sumele ofertelor din liste facu

14.122 fl. 50 cr.	
si 1867/8	3250 „ 50 „
Asiderea ofertele subscise, pre temeulu declaratiuniloru formale si anume din anii 1866/7, 1867/8 si 1868/9 facu	5194 „ 60 „
Éra cele din 1868/9, 1869/70 si 1870/71 ale membriloru renoiti facu	1400 „ 50 „

Sum'a: 23.968 fl. 10 cr.

Catra acésta suma socotinduse capitalele membriloru fundatori si legatele testate in favorulu Asociatiunei in suma totala de

5541 „ 39 „

se arata in partea Asociatiunei o avere in suma de

29.509 „ 49 „

Din sumele aceste, incatu a fostu cu potintia a le constatá, a incursu respective s'a incassatu preste totu in oferte anuali

6734 fl. 85 cr.	
in interese dupa capitalu	189 „ — „
capitalele membriloru fundatori si legatele testate Asociatiunei	5541 „ 39 „

Sum'a la olalta: 12.465 fl. 24 cr.

care subtragunduse din sum'a pretensiuniloru active mai susu espuse, se arata o pretensiune restanta de 17.044 fl. 25 cr., din carea in urmarea licuidariloru ce s'au potutu face pre temeulu reporturiloru intrate dela colectanti, s'a subtrahu sumele nelicuide si neincassabile de 225 fl. 50 cr.; dreptu aceea se vede a remané in partea Asociatiunei o pretensiune restanta in suma de 16.818 fl. 75 cr.

2. In privintia licuidatiunei si incassarei restantielor, directiunea conformu determinatiunei adunarei generali din 3/15 Septembre 1868 Nr. 11, de nou s'a adresatu catra respectivii domni colectanti pentru de a tramite rezultatulu licuidariloru particulari, si mai de multe ori a repetitu acésta provocare catra toti colectantii, dar' dintre 88 de colecture create spre scopulu acést'a, numai 22 au avutu bun'a vointia de a corespunde recercariloru directionali, ale caror'a protocóle de licuidare si reporte prin comisiunea esmisa sub Nr. decisului directionalu 5, 24 si 63 s'au censuratu, s'au separatu in modulu mai susu espusu, descrienduse sunelicuide si facunduse dispusetiunile ulterióre in privintia celorulalte pusetiuni de sume restante.

Fondulu capitalu alu Asociatiunoi in anulu acést'a s'a sporitu cu 83 fl. ce a incursu din venitulu balului tienutu in anulu trecut, cu ocaziunea adunarei generali, apoi sum'a de 52 fl. 88 cr. testata spre scopulu unei fundatiuni si transpusa fondulu Asociatiunei conformu punctului 12 alu a-

cestui reportu. Se vede dara, ca Asociatiunea noastră posedea în realitate o avere activa si anume:
In obligatiuni garantate 6594 fl. — cr.
In bani gat'a 5541 „ 39 „
In restantie din anii trecuti 16.818 „ 75 „

Sum'a totala de: 28.954 fl. 14 cr.

In meritulu acestei licuidari, si cu deosebire a licuidarilor ulterioari de restantia, directiunea spera, ca in anulu venitoriu caus'a acésta cu atatu mai pucinu se va poté efectua, cu catu starea pretensiunilor acestor'a, pre bas'a protocoletoru mai desu amintite, este degia adusa in curatu, si directiunea viitoria va fi in pusetiune mai cu usioritate a mânduțe trebile administrative de cassa, a face estrase pentru respectivii colectanti, si a li face si loru mai posibile realisarea licuidatiunei si a incassarei, atatu a sumeloru restante, catu si a rateloru competente de oferte.

Déca in viitoriu se va purcede in manipuliunea cassei astfelu, si membrii Asociatiunei voru fi portati exactu in evidintia si se voru provocá regulatu si la timpulu seu prin respectivii domni colectanti pentru solvirea mai punctuala a oferteloru, cu cari s'au deobligatu, atuncea fara de nici una indoiéla trebile Asoc. voru secerá resultatulu doritu.

(Va urmá.)

UNGARIA. Pest'a 14 Septembre. Maiestatea Sa imperatulu si regele apostolicu va binevoi a veni la Pest'a catra 20 Octobre. Readunarea dietei va urma cam pe la 16 Octobre. Br. Kemény se plange in contra patinei de multa vorbire a deputatiloru inca si in obiectele acele, care nu le pripicu si proiectéza in „Pesti Napló“ unu modu de a stirpi acésta mania de multa vorba.

Impregiurarea, ca domnulu Romaniei trecu incognito prin Ungaria, diurnalele maghiare o retacu, pe candu celea germane -si resbupa de sumeti'a maghiara cu sarcasmulu, ca cá pe vecini buni, dupa cum s'a aratatu pana acum catra Romani'a, n'a vrutu se i cortenesca. —

Cernauti 14/26 Aug. Telegrafulu ve va fi anuciatu deja nepomenitele spargerii de nuori ce au datu preste orasiulu nostru si preste Bucovin'a. Perderile agricole suntu mari, dar' mai mari cele casionate calei ferate Cernauti-Lemberg. Prutulu si Bistritia au versatu si au ruptu poduri de mare valóre. Acést'a au opritu comunicatiunea calei ferate pre cateva dile. Asta séra inse, gratia lucrarei a mii de bratie, comunicatiunea va reincepe, de si calatorii voru avé, la unu punctu (4 statiuni de parte de Cernauti), a trece pre diosu óre-care distantia mica.

Pre aici se agita elementulu slavicu mai multu decatu veri candu. Cá opositiune societatei romane de cultura, slavii, impinsi de cine se scie, au infintiatu si ei o societate analoga. Nu credemu inse, — veri-care fla sprijinulu ei tacutu, — se aiba durata.

Noulu consulu rusescu a sositu de cateva dile; vomu vedé in care parte -si desfasiura ventrele vasului lui consulariu.

Inca pre murii strateloru nóstre se mai cítescu afisie, scumpe noua, anuciandu spectacolele romane ale trupeii Pascali. Acésta excelinta trupa a plecatu. dar' Cernauti suntu recunoscatori tuturor celor, cari cá d. Pascali, punu in riscu pucinulu ce au, cá se aduca mangaiere, pre calea animei, la frati de sange si de sperantia. Intre piesele originali ce aplaudaramu de asta data, fú si „Od'a la Elis'a“ a dlui V. Urechia, carele pre candu érá la ministeriulu de culte, a facutu atat'a pentru tinerimea nóstra romana de aici si dela Vien'a, si pentru societatile nóstre. Bunatarea piesei dsale mai antaiu, dar' si snvenirea acelu patriotice servitie au facutu piesei dlui Urechia, unu succesu nemarginitu.

Calea ferata, care (asteptandu alte dulci legaturi) nu va legá prin Sucév'a catra dv., este mai gat'a, si érá se se si deschidia la finele lui Septembre; póte ca inundarile recente se mai intardie acésta inaugurare.

Credemu, ca la ór'a acést'a iubitulu fiu alu Bucovinei, d. A. Hurmuzachi, cu d. I. Sbiera suntu in sinulu academieii nóstre nationali. Ochiu nostri ai tuturor suntu atentiti asupra acelei stele, care se ardica pre orizontele sciintiei nationale.

Nu simu déca comisiunea pentru rectificarea fruntarieloru a inceputu grav'a sa lucrare; totu ce spera Bucovinenii nostri, este ca ea -si va margini lucrariile ei la fruntariile despre Ardélu, cá nu, partasia la lucrariile despre Bucovin'a, se fia candu va in daun'a adeváreloru hotare ale tieriei. . . .

Tóte preocupatiunile nóstre suntu de dvóstra; vomu se dicu, ca ne dóre de a ve vedé asia desbinati, pre cei cari in 1848, in 1856—60, v'amu vedintu redicandu susu drapelulu tieriei, prin unire la liberalismu. . . . A! fratiloru, este timpulu se cugetati, ca nu duceti si nu periclitati voi numai destinele tieriei vóstre, ci si pre ale nóstre tuturor, ale romanismului! . . . Unire, minte, marita natiune romana!

Betranulu literatu, d. G. Asaki, si junele directoru alu convorbiloru literari, a cercetatu orasiulu nostru si a fostu salutatu de barbatii nostri, cari se afla inca in orasiu.

Catu amu fi doritu se aducemu asemenea si mai entusiastice salute marelui nostru barbatu de statu, d. Cogalniceanu, déca domni'a sa, cum ne mangaiamu (fara motivu) cu speranti'a, reintra in patria prin Galiti'a! me credeti, bune domnule, ca nu avemu mai mare durere, decatu de a ceti cele ce scrie unele gazete de acolo despre ómeni cá Cogalniceanu! Apoi cine si cui strica acele gazete deramandu tóte gloriile natiunei romane? . . . Déca barbatii cá Cogalniceanu, Brateanu, Negruzi, nu ni mai placu, ce mai putemu aratá de mare strainiloru, cari si asia ne micsioreza! . . . S. Z. „Ad. N.“

Prag'a. Festinu centenariu alui Husz in Boemi'a. In 4 pana la 8 Sept. serbara cehii serbatóri'a cea mai nationala, din cate au serbatu, de candu incepú dualismulu a le amenintia nationalitate si autonomi'a regatului loru, dovedindu, ca natiunea loru e atatu de alipita dedatinele, autonomi'a si viéti'a nationala politica in patri'a loru autonóma, incatu nu se afla putere, care se le desbine acésta concordia vindecata in simtiemintele si aspiratiunile loru. Pana acum facura cehii séu boemii demonstratiuni de aceste politice inadunari cu miile sub numbre de meetinguri, care se tienu in tóte statele constitutionalu, fara se fia oprite de cineva. Zelulu inse si ardórea loru de a dovedí nu numai dualistiloru, ci si Europei, ca natiunea loru in consciinti'a drepturiloru ei, nu va se scia de traficatorii cu drepturile nationali si autonóme ale tieriei si natiunei loru, se intrunira intr'unu cugetu a-si dovedí simtiulu nationalu si inaintea Europei. Spre acestu scopu incepura a da la lumina diurn. francescu „Correspondance slave“ sub moto: „Libertate, nationalitate“ si dandu prin pres'a nationala nutrementu acestoru simtieminte. De parte de a slabi a se folosi de midiu loculu acesta constitutionalu, serbara acum cu o modalitate impuitória si festinulu nationalu de suta de ani alu martirului libertatii nationale Ioane Husz la a cincea suta de ani. Asia facura invitatiuni pentru acésta serbare din tóta Europ'a, nu numai din natiunile slave, care fura tóte reprezentante, ci chiaru si din Angli'a, Franci'a, Itali'a, chiaru si pe Victoru Hugo si pe Garibaldi lu invitara, cari inse acesti doi, numai prin impartasiri in scrisu aderara la principiulu de libertate si nationalitate, farulu si stalpulu de focu la intrunirea acestei serbatori nationale. Afara de boemi, moravi, silesi venira si poloni din Galiti'a. Din Londonu John Ralston presedintele museului britanicu, din Rusi'a principele Jengalitscheff si Obolensky si cont. Kisseleff, se intielege, ca serbii, croatii, bulgarii, slovenii, rutenii si slavicii era reprezentati prin deputatiuni numeróse.

In 4 Augustu se incepú serbarea in faci'a a mai multu de 10.000 poporu. S'au desvalitu monumentulu in piati'a Bethlehem, s'au tienu cuventari primite cu urari entusiastice. In teatrulu din Neustadt s'a produsu oratoriulu lui Husz, si Sabina si preotulu ev. Fleischer redicara pana la nori meritele lui Husz pentru libertatea besericeii si a natiunei. Au urmatu iluminatiune, bancheturi. Sute de telegrame din tóte partile. Huszinetz loculu nascerei lui Husz a fostu unu spectaculu de demonstratiuni dupa 500 si mai bine de ani. Excursiunea la Huszinetz intrunise mai multu de 400 carete si aprópe la 50.000 ómeni se aflara in miscare spre a se inchina la loculu nascerei lui Husz, unde se nascú in 6 Iuliu 1373. Pietatea natiunei cehice catra acestu barbatu inaltia luptele si martirismulu lui, pentru libertate nationale si bes., puetruca cá rectoru la universitatea din Prag'a a lucratu la regele Wenceslau, incatu germanii trebuira se ié lumea in capu din Prag'a, apoi pentru scripsele lui pentru libertatea religioasa, pe care a sigilat'o si cu martiriu, ca pentru aceste fuse arsu la Kostnitz. Din cenusi'a lui resarira astadi atati adoratori nationali din sinulu natiunei sale, cati veduramu, ca ei serbara festinulu centenariu. Observamu, ca fara distinctiune de partita toti cehii au luat parte. Palacky, Dr. Rieger, Dr. Skarda dovedira prin cuventariile sale in toaste solidaritatea

cechiloru de a face martira natiunea, pana candu -si va castiga drepturile nationale si ale autonomiei tieriei. — Polonii intaia data intre aplause dederu mana pentru a urma asemenea directiune politica cu ei. Adaugemu in fine, ca rusii au facutu dóue stipendia de cate 300 fl., pentru crescerea a doi studentii cehi din Husinetz. Diurnalele regimului detragu acestei serbari cu imputarea de panslavismu.

In Moravi'a in comun'a Slawowici, unde imper. Iosifu II. luá plugulu din man'a unui tieranu si trase una brazda, spre a dovedí, catu de multu scia stima pe plugarii, cari de feudali erau tractati cá sclavi, se pastra plugulu acela cá unu odoru, si putrediendu facura altulu in locui. Acum in dilele aceste serbara si ei memori'a centenaria a acelu imperatu. Mii de poporu din giuru se adunara la acésta serbare, care fu onorata si de unu archiduce; ér' min. Giskra tienú o cuventare pentru infratierea slaviloru cu nemtii, se scie, cum intielegu dualistii infratierea, cu pretiulu desnatiunalsarei. Poporulu érá animatu de spiritulu libertatii nationale si acolo. —

— Acum cehii si prin placate provocara natiunea, cá se aléga pentru dieta totu numai pe cei, cari érá subscrisi in declaratiunea loru de mai nainte si nu intrara in dieta, ca asia cere interesulu nationale si cine nu va face asia va fi tradatoriu de natiune si de libertatea ei nationale. —

— Galitiani inca se afla in agitatiuni. Resolutionistii stau se li se dè resolutiune la pretensiunile loru nationale autonóme, altfelu nu voru lua parte la senatu; federalistii inse vreau se dè man'a cu cehii declaranti, facundu opositiune regimului, pana candu li se va recunósce autonomi'a nationale. Éca asia se afla multumirea popóreloru cu sistem'a dualistica, in contra careia striga si slovenii, cari facu pasi a deveni macar' cá croatii, anexati Ungariei, spre a scapa de unu reu, — dar' a da in altulu. —

Cronica esterna.

ROMANIA. Buletinulu „Monit. Rom.“: Una depesia din Vien'a, sosita eri, ne da urmatóriele sciri, despre calatori'a Inaltimei Sale:

„M. S. Domnulu, calatorindu in susulu Dunarei, pe vaporulu „Stefanu celu mare“, a ajunsu la Bazias, Joi 9 Septembre st. n. Pentru antai'a data pavilonulu romanu strabate portile de feru ale marelui riu. Aici ministrulu de resbelu si doi adjutanti domnesci, sositu dela Belgradu, impreuna cu d. R. Ionescu, agentulu Romaniei, asteptau pe In. Sa, spre a'lu salutá in numele domnitorului Serbiei. Inaltimea Sa purcese in aceasi di pe calea ferata. La gar'a Pestei érá asteptatu de d. Steege, agentulu Romaniei langa curtea Vienei, si in 10 Septembre st. n., la 10 óre sér'a, sosi in capital'a Austriei.

„Domnulu, calatorindu incognito, nu putú primi gratiós'a propunere ce i se facuse de Maiestatea Sa imperatorele si rege, de a locui in palatulu imperialu (kaiserliche Burg) si se cobori cu suit'a sa la hotelulu archiducele Carl, unde de mai inainte prin ingrigirea agentului nostru, i se pregatise apartamente.

„De si I. S. pastréza incognito, totusi, din ordinulu imperatorelui, unu adjutantu imperatescu s'a atasiatu pe langa M. S. in totu timpulu petrecerei sale in Vien'a.“

Vien'a 11 Septembre. Astadi Princiulu Carolu, Domnitorulu Romaniloru, a fostu primitu la imperatulu cu o mare amabilitate; Printiulu a prezentatu imperatului suit'a sa, fiindu condusu la palatu in trasur'a curtii. O óra in urma, imperatulu a intorsu visit'a printiului Carolu. Totu in acésta di a fostu mare prandiu la imperatulu, unde au asistatu toti ministrii si cei mai inalti demnitari ai imperiului. —

„Pres'a“ „Correspondenti'a austriaca“ dice, ca principele Carolu de Romani'a a primitu marea cruce a ordinului Leopoldu. Principele a facutu o lunga visita dlui de Beust. A primitu pe presedintele societatii israelite, care cerú o audientia in privinti'a situatiunei israelitiloru din Romani'a. Totu acésta situatiune a fostu si subiectulu intrevorbirei cu d. Beust. — Principele Carolu pleca mane spre Elveti'a. — „Rom.“

Vien'a 12 Septembre. Dupa prandiuulu datu in onórea I. S. Domnului Romaniei, Mari'a Sa si-a luat diu'a buna dela imperatorulu, carele apoi a plecatu in calatori'a.

In 11 si 12 Septembre, ministrii, ambasadorii ai puteriloru straine si mari functionari ai imperiului, au facutu visitele loru Domnului.

In 13 Septembre, Inaltimea Sa a visitatu casarmele, arsenalele si alte stabilimente importante

din Vien'a. Pretutindeni Inaltimea Sa a fostu primitu cu onorile cuvenite. Mane Principele pléca la Munich, spre a face o visita familiei regale din Bavari'a. —

Munich 14 Septembrie. Principele Carolu a sositu asta séra si-a trasu la ospelulu de Quatre Saisons. — „Rom.“

— Aflamu, cumca Asztalos si Madarász, cari au fugitu din prinsori'a dela Waitzen si au trecut in Romani'a, — celu de antaiu, adica Asztalos a trecut si de acolo in Turci'a; éra celualaltu adica Madarász s'a stabilitu in Craiov'a, unde s'a casatoritu, luandu-si de socia pre dn'a Farkas directóri'a unui pensionu privatu de fete. Elu se prepara a edá acolo o foia politica romano-maghiara. Si cá cetatianu americanu cérca a dobandi satisfactiune in contra guvernului din Pest'a, pentru arestulu seu politicu de 14 luni suferitu in Ungari'a. —

Tocma citimu in diurnale, ca cu tóte, ca unii nu voru a da nici o insemnatate procederei lui Madarász, totusi c. Ráday siefu alu politiei stat. Ungariei, ar' fi tramisu unu politianu la Craiov'a, care dupa „Osten“ are misiune a oserba pasii lui Madarász, si acésta tocma la insarcinarea facuta din partea regimului maghiaru. Lucrulu e in strinsu incognito. — Póte, ca craiovenii inca voru fi cu luare aminte la inscenatulu acesta. —

Starea politica in Europ'a e incordata. Prusi'a a pusu la cale, cá in casu de vreo schimbare in Franci'a se se conchiame indata corpu de armata alu 7-lea si alu 8-lea. Oficirii de reserva s'au si avisatu despre acésta. — Convenirea din Heidelberg'a intre Gortschakoff, pr. Hohenlohe ministru primariu alu Bavariei si Klarendon min. de externe alu Marei Britanie a tractatu cestiunea, cumca pacea dela Prag'a nu opresce pe statele germane de sudu a intra in legatura intima nationala cu federatiunea nordica si, precum se vede, Prusi'a nu se póte opri dela opulu unificarei Germaniei. S'a vorbitu si despre conciliu. Óre despre coalitiune nu?

Intre Rusi'a si Turci'a s'a escatu o incordare expresiva de pusetiune ostila si pe facia. Pórt'a vrú adica a tramite unu functionariu la Livadi'a, spre a saluta pe cearulu, inse agentulu Rusiei d. Staal, care pórt'a functiunile in loculu absentului internunciu Ignatieff, dechiarà Portii, ca e avisatu prin telegrafu de suveranulu seu, ca Halil-Bey nu se póte primi in Livadi'a. — Asta insulta brusca facú mare sensatiune si in cercurile diplomatiei europene, si acum se crede, ca pusetiunea cea provocatória a vice-regelui din Eghiptu -si afla sprijinulu in factiunile rusesci. — Vice-regele Eghiptului, in locu de a implini conditiunile Sultanului, contrage alte imprumute pentru planurile sale. —

Varietati.

— Procuratur'a finantiaria din Sibiu, botezata cu numele nou de procuratur'a camerei dupa incoronare, se va stramuta la Clusiu pana in 1-a Octobru sub numire de fiscalu directoratu si oficiarii fosti remanu disponibili. S'a scrisu unu concursu si pentru acestu oficiu inse denumirile voru suplina totu concursulu si aici cá si ori unde. —

— In Clusiu au sositu despartimentulu pentru Ardélu din batalionulu pentru invetiarea aparatorilor de patria (honvedi) intre celea mai entusiastice eljen-uri si li s'a cetitu ordinulu de di incuragianduse la problema de a forma aparatori de patria catu de experti. —

— Bancnotele de 10 cr. si sieserii cei vechi de argintu se tragu din cursu si pana la 31 Martiu 1870 se voru primi la platiri numai pe la cassele regesci, ér' de aici incolo numai la cass'a centrala in Bud'a. —

— Diurnalele austro-ungare scornescu, ca pe la 22 Septembrie se va proclama in Romani'a principele Carolu, cá rege alu romaniloru. —

— „Koloszv. Közlöny“ in Nr. 107 din 11 Septembrie a luat rol'a lupului facia cu mnelulu si néga totu adeverulu cuprinsu in art. din Nr. 65 alu Gazetei, dandu mai multu crediementu reportorelui seu, decatu adeveratei stari a lucrului. Déca nu vrea a crede, ca a intinsu pén'a in veninu de dusmania, candu a scrisu invinuirile cele de amicu bunu, apoi se ne feréca Ddieu de asemene amici.

— (Date statistice.) Comitatu Aradului are 254.125 locutori. — Sciu scrie si cetí — dintre catolici (50.385) 16.766, va se dica 33¹/₄ 0/0; dintre reformati (14.372) 6154, adica 42³/₄ 0/0;

dintre luterani (2051) 904, adica 44⁰/₁₀; dintre neuniti (174.060) 7774, adica 4¹/₄ 0/0; dintre uniti (10.820) 475, adica 4¹/₄ 0/0. Cu dorere amintimu aceste din urma dóue positiuni, ca-ce ni arata catu de inapoiati suntemu in educatiune; potemu se capetamu indemnu in asta privintia dela israeliti (cu totii 2437) dintre cari cetescu si scriu 1553, adica 63³/₄ 0/0; va se dica intre tóte confesiunile ei dau celu mai mare procentu. Numerulu scóloru se urca la 212, ér' alu invetiatoriloru la 228. Dotarea invetiatoriloru in totalu e 57.708 fl., din care suma vine pentru fiacare invetiatoriu cate una suma anuale de 253 fl., adica 69⁹/₁₀ cr. la di. Proportionea dotarii invetiatoriloru cu privire la diferitele confesiuni e urmatori'a: la catolici, cea mai mare dotatiune este de 530 fl., cea mai mica de 100 fl.; la reformati, cea mai mare 386 fl., cea mai mica 83 fl.; la luterani, cea mai mare 389 fl., cea mai mica 69 fl.; la gr. orientali, cea mai mare 480 fl., cea mai mica 52 fl.; la gr. catolici, cea mai mare 381 fl., cea mai mica 103 fl.; la israeliti, cea mai mica 250 fl. — Precum se vede, israelitii intrecu pre crestini si in privintia dotarei invetiatoriloru. — „Fed.“

— (Una cununia fara popa.) Adunarea cea numerósa a mediciloru si scrutatoriloru naturali in Fiume a serbatu cununi'a Ungariei cu marea; si prof. Arany facú propusetiune, cá se se redice in Fiume unu monumentu intru memori'a St. Stefanu, ale carui spese suie la vreo 3 milióné. Monumentulu se consté dintr'unu palatiu regescu, dintr'o beserica, scóle populare si una ospetaria buna. Dar' miliónéle de pe acui spate se se platésca n'a reflectatu. — Si monumentele maghiare se se redice din sudórea nationalitatiloru in pretiulu desnacionalisarei? — Ori dóra Arany e milionariu? — La bancheturi se tienura toaste pentru infratirea italianiloru si a Carpatiloru cu marea: Adria, candu inse Matkovich incepú a descrie maltratarea poporului din Fiume din partea maghiariloru, se nascú unu tumultu, care era pe aici se sparga reunirea inse lui Matkovich ii se avisà usi'a. — Modu de tractare civilisatorica. —

— Numerii sortiuriloru trase in 1-a Septembrie la Asociatiunea din Aradu: 83, 171, 183, 209, 286, 353, 673, 644, 725, 797, 859, 1011, 1047, 1107, 1139, 1167, 1191, 1296, 1361, 1364, 1391, 1392, 1395, 1595, 1643, 1983, 2019, 2029, 2114, 2294, 2385, 2557, 2695, 2763, 2952, 2955, 3000, 3024, 3063, 3143, 3209, 3310, 3349, 3387, 3429, 3500, 3516, 3531, 3552, 3564, 3614, 3682, 3649, 3829, 3838, 3883, 3992, 4123, 4144, 4255, 4369, 4393, 4403, 4543, 4545, 4546, 4552, 4567, 4593, 4741, 4787, 4796, 4868, 4892, 4907, 5059, 5365, 5378, 5416, 5427, 5445, 5504, 5605, 5765, 5799, 5823, 5853, 5902, 5968, 6013, 6028, 6042, 6177, 6185, 6267, 6327, 6368, 6628, 6632, 6721, 6846, 6877, 6907, 6916, 6928, 6990, 7170, 7203, 7335, 7557, 7818, 7985, 8045, 8133, 8326, 8362, 8370, 8620, 8685, 8920, 9106, 9122, 9205, 9234, 9266, 9442, 9444, 9519, 9622, 9673, 9726, 9868, 9921, 10154, 10157, 10237, 10404, 10414, 10549, 10605, 10752, 11007, 11022, 11036, 11227, 11287, 11311, 11386, 11407, 11417, 11436, 11448, 11528, 11566, 11613, 11629, 11634, 11882, 11891, 11893, 11937, 11944.

Obiectele castigate se potu scóte dela directiunea Asociatiunei pe langa producerea sortiului originalu — in restimpulu prefriptu de siese septemani. —

Bibliografia. In librari'a S. Filtsch din Sibiu se afla de vendiare, cu pretiulu de 40 cr. v. a. manualulu scolasticu intitulatu: „**Compendiu**“ de istoria naturale pentru scólele primarie de ambe sexe, elaboratu de d. Simeone Michalescu, profesoriu de istori'a naturale la liceulu din Craiov'a. Elu cuprinde pre scurtu, cate -si trele partile din ist. nat., adica zoologi'a, botanic'a si mineralogi'a, si se ocupa cu descrierea mai lunga séu mai scurta (dupa importantia obiectului) a animalorulu, plantelorulu si mineralelorulu celor mai folositorie, séu stricatorie omului. Unu manualu fórte bunu si acomodatu este acest'a pentru scólele primarie, normali, preparandiali etc. atatu pentru sexulu masculinu, catu si pentru celu femininu, unde ele existu. Scrisu fiindu intr'o limb'a usóra si cu termيني (tehnici) lesne de intielesu. Si cá atare lu recomandamu dloru docenti, invetiatori si invetietorese, spre folosire.

In scurtu va aparé si manualulu pentru clasele gimnasiali, lucratu sistematicesce si dupa celu mai bunu metodu intuitivu, carele éra si se recomanda anticipative dloru profesori gimnasiali. —

Indreptare: In Nr. 65 colóna II, seria 5 de diosu in susu, au fostu remasu afara cuventele: „Dar' pe cine a propusu Rusu de modelu eroismului? — Pe I. de Huniadu etc.“ — In Nr. tr. columna a 3 cetesce: peliti'a in locu de politic'a etc.

Nr. 1384—1869.

3—3

Escriere de concursu.

Pentru trei (3) stipendia de 52 fl. 50 cr. v. a. din fundatiunea fericitului episcopu alu Fagarasiului Ioane Bobu, usuate de gimnasistii Georgiu Crainicu, Dionisiu Molnár si Alexandru Popu, pentru nesubsternerea testimonialorulu scolastice pre terminulu prefriptu la ordinariatul metropolitanu gr. cat. dechiarate de vacante, prin acésta pana in 25 September a. c. se escrie concursu.

La aceste stipendia potu concure teneri studinti nascuti transilvaneni, cari au calculi de eminentia la studia, si portare morale buna.

Concurentii la aceste stipendia au de asi tramite cererile loru concursuali instruite dupa recerintiele exprese in ordinatiunea consistoriale din 21 Aug. a. c. Nr. 1582 pre terminulu prefriptu la subinsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Blasiu in 21 Augustu 1869.

Consistoriulu metropolitanu gr. cat. de Alb'a Iulia.

A. Schwabe et Bartha,

piati'a Nr. 16,

recomanda onoratorulu sei cumparatori si onoratorulu publicu depositulu loru bine asortatu de marfa:

materie de cele mai moderne de paletóne, pantaloni si giletce.

Sususcriis prin cumparatur'a marfei trasa de adreptulu dela fabrica cu multa inlesnire si folosu impreunatu se afla in placuta pusetiune a provedé pe ororabili sei cumparatori in tóta directiunea si a le sierbí cu pretiurile cele mai discrete si catu se póte de bine.

Pentru pregatire buna si intetita de vestiminte comandate a se face se va purta grigi'a cea mai mare si cu tóta sollicitudinea, cá si pana acuma.

Totu odata amu introdusu in meseri'a nostra nasturii (bumbii) cei de curtidu inventati in Americ'a, cari nici odata nu se potu rumpe. — 3—5

AVISU

celoru in dreptu de a vinde obiectele medicamentale

BALSAM-PRESERVATIVU

uniculu medicamentu escelinte contra spasmilorulu, bólelorulu de stomacu de orice natura, epilepsia, colica repede, diarea, versaturi la femei impovórate, colera, colerina, restaurarea dupa bóle indelungate si regularea organelorulu mistuitorie, analisatu si aprobatu de chemiculu servitiului sanitariu din Vien'a si usatu de multe celebritati medicale.

Se tramite numai la primirea pretiului (pe compiantu) ori la posta (Postnachnahme). Pretiulu unei butelie originale cu capsula de cusatoriu si sigilu dimpreuna cu instructiunea in 3 limbe e 1 fl. 50 cr. In Brasiovu se afla in depusulu centralu in apotec'a lui MILLER la „corón'a de auru“, tergulu pescelui, si la Anken et Comp.; precum si in Bucuresci la d. I. Ovessa negutiatoriu. La apotecarii in: Esseg, Adele Deszathy; in Fagarasiu I. Megei, in Sibiu M. S. II si negutiati I. Thalmeyer; C. Konya in Iasi; Dr. Hinz in Clusiu; Alb. Jeney in Muresiu-Osiorheiu; Paulu Breuer in Lapusiuulung.; Rud. Smettau in Ploiesci; Csuta et Comp., negutiatoriu in S. Szt.-György si Ioane Ajtai negutiatoriu in Rosia; Aradu F. T. Probst; Alb'a Iulia C. Boosz; Temisió'a A. Quirini, apotecari; Mediasiu apot. la „corón'a de auru“; Reginu S Dietrich; Sigisió'a I. B. Deutsch, negutiatori. 39

CURSURILE

la bursa in 17 Sept. 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 90	cr. v. a.
Augsburg	—	—	120 „ 75	„ „
London	—	—	122 „ 70	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	59 „ 60	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	68 „ 75	„ „
Actiile bancului	—	—	721 „ —	„ „
„ creditului	—	—	267 „ —	„ „